

O, drevo *auacate* s San Dominga
in gosta juha z Martinika!

Zdaj si, mulatka,
veličastno prebujanje mojih Antilov.

O ČEMER NIČ NE VEMO

Jorge Luis Borges
1899–1986, Argentina

Mesec ne ve, da je tih in čist
in tudi tega ne, da je mesec,
pesek, da je pesek. Nobeni stvari
ni dano vedeti, da je njena oblika
nekaj posebnega.
Figure iz slonovine so tako daleč
od abstraktnega šaha kot od roke,
ki jih premika. Morda je
človekova usoda kratke sreče
in dolge nesreče v rokah Drugega.
Tega ne vemo. In nič nam ne pomaga,
če damo Bogu ime.
Ničev je tudi strah, dvom
je pohabljen molitev.
Iz katerega loka se bo sprožila
puščica, ki sem jaz?
Kateri cilj hoče doseči?

NI POZABLJENJA

Pablo
Neruda
1904–1973, Čile

Če me vprašate, kje sem bil,
moram reči: »Zgori se.«
Moram govoriti o zemlji, ki jo zastira kamenje,
o reki, ki jo izničuje njeno trajanje:
poznam samo stvari, ki jih izgubljajo ptice,
morje, ki ostaja zadaj, in svojo sestro, ki joče.
Zakaj toliko pokrajin? Zakaj dan prehaja
v dan? Zakaj se temna noč
zgošča v ustih? Čemu mrtveci?

Če me vprašate, od kje prihajam, moram
govoriti o razbitih stvareh,
z zelo bolečimi sredstvi,

z velikimi, pogosto razpadlimi živalmi
in s svojim preplašenim srcem.

To, kar je šlo mimo drug drugega, niso spomini,
ni požolteli golob, ki spi v pozabi,
ampak so obrazi, mokri od solza,
prsti v grlu
in tisto, kar razpade v listju:
tema dne, ki je minil,
dne, ki se je hranil z našo žalostno krvjo.
Glejte, tu imam vijolico, lastovke,
vse, kar imamo radi, in kar lahko vidimo
na nežnih dolgorepih vizitkah,
kjer se sprehajata čas in milina.

Toda ne silimo naprej, onkraj teh zob,
ne govorimo o luskah, ki jih kopiči čas,
ker ne vem, kaj bi odgovoril:
toliko je mrtvih
in toliko okopov, ki jih je ločevalo rdeče sonce,
in toliko glav, ki udarjajo ob ladje,
in toliko rok, ki preprečujejo poljube,
in toliko stvari, ki bi jih rad pozabil.

ČRNEC BREZ NASMEHA

Manuel
De Cabral

1907, Dominikanska republika

Žalostni črnc, tako žalosten,
da lahko v vsaki tvoji kretnji prepoznam svet.

Ti, ki živiš tako blizu človeka, ki ni človek,
en sam nasmeh mi je kot voda,
s katero si umijem življenje, ki se
ne dá umiti z ničemer drugim.

Rad bi se ti približal, toda prihajam,
kot prihaja reka k morju...
Iz tvojih oči včasih, včasih vrejo oceani,
žalostni oceani, ki so v tvojem telesu,
čeprav niso iz tvojega telesa.

Vsaka stvar te spravi v otožnost,
vsaka stvar, na primer: tvoje ogledalo.